

A KETTŐSZÁZÖTÖS

Szobájának ablaka a tengerre nyílt. Igaz, eredetileg nem ezt utalták ki számára, hanem egy hátsó szobát, amelyből kitekintve, a sziklás hegyoldal panorámáját szemlélve, csupán az unalmas ciprusok felkiáltójelének jelenésén törhetett volna fejét, ha ugyan lett volna kedve efféle meddő fejtörésre. A felkiáltójel azonban távol álltak a gondolataitól. A felkiáltójel mindig figyelmeztetést jelent valami dilemmára, s ő került a helyzetekbe, amelyekben dilemmákkal kell bíbelődnie. Mindig egyértelműen az első ösztönszerű gondolata után ment: ez a jó, ezt akarom! Amikor aztán félrehúzta a hátsó szoba nehéz bárnyfüggönyét, és nem látott mást, csak a zöld felkiáltójeleket, első felháborodásában lerohant a portára, még csak a liftet sem várva meg, amíg földcög a földszintről, s szinte lábának utolsó dobbantásával vágta a vendégkönyv rovataiba merülő fiatalember szemébe:

— Ez a szoba nem felel meg... A tengerre nyílot akarok.

A fiatalember rámosolygott, és azt mondta:

— Jó, majd kicseréljük... Még nincsenek olyan sokan, lehet válogatni.

Ez az engedékeny mosoly nemhogy jókedvre derítette volna, hanem valami bosszantó hiányérzetet keltett benne. Hosszú vitatkozásra készült fel, de beleütközött a gyors beleegyezés falába. Ezzel a lefegyverző mosollyal nem lehetett mit kezdeni. Bosszúsan morgott valamit a fogai között, mintha szégyenszemre meg kellett volna hátrálnia, aztán átvette a másik szobakulcsot, és már lehiggadva, liften ment föl a második emeleti 205. szobába.

Amikor másnap a nyaralóhely egyik legelegánsabb vendéglőjének asztalánál élvezte a tiszteletére meggyújtott gyertya székenlős lángját, s aztán — a fejére áramló szavak hatására föltekintve söröspoharából — gyors elhatározással fölkerelkedett, és átült egy szomszédos asztalhoz, mert onnan magyar beszédet hallott, erre a portásmosolyra gondolt, amikor minden apropó nélkül nagy hangon kezdte magyarázni a váratlan megjelenésére meglepődött társaságnak:

— Tudják, olyan kibíratatlanul unalmasak itt a szállodák. Még csak a portással sem akaszkozhatok össze kedvemre.

A Kettőszázötös csakhamar közismert személyiség lett a szálloda személyzete előtt. Egy kicsit bosszankodtak a fölényességén, és egy kicsit megmosolyogták a háta mögött a magabiztosságáért, önhitségéért. Egyszer a fiatal pincérlány vigyorogva megkérdezte idősebb kollégáját:

— Mondja csak, nem valami mogorva tanárféle ez a fiatalember? Az az érzésem, hogy örökké nádpálca van a kezében.

A kolléga fölvakantott jókedvében, és tréfás figyelmeztetéssel mondta:

— Nono, jó lesz vigyázni, nehogy végül rápaskoljon azzal a nádpálcával a meztelen popsijára!

Nevettek, s a pincérlány olthatatlan vágyat érzett, hogy a húslevest egy kicsit odaloccsintsa az ölébe. Még el is képzelte az arcán lassan elnyúló, csodálkozó grimaszt, amint rádöbben az őt ért sérelemre. Ez a levesloccsintási kedv tulajdonképpen még pár nappal előbbi keletű volt. Attól a pillanattól datálódott, amikor az idegen fiatalember először jelent meg a szálloda éttermében. Magas termete, egészen a válláig lógó sűrű fekete haja és pulóverének rikító sárga színe mindjárt a terem tekinteteket vonzó központjává tette. Először ült a fehér terítős asztal mellé, de mindenkiben azt az érzést keltette, hogy hazaérkezett, s az ő tulajdona az egész szálloda. Előbb gondosan megvizsgálgatta a kés mindkét oldalát, szavétája sarkával akkurátusan megtörölgette a tányéért és a kanalat, majd az asztalra tett virágvázára mutatva, így mutatkozott be az odasiető pincérlánynak:

— Ezt a zöldséget vigye innen! Szemetes lesz tőle a tányér.

Aztán belemerült az étlap vizsgálatába.

— A szobaszámot szabad? — kérdezte a lány, és akkor megütközve nézett rá. A pillantásában az volt: hogyhogy? Hát nem tudja? Én vagyok a Kettőszázötös...

Mintha ez a megbocsáthatatlan tolokodás terelte volna figyelmét a pincérlányra. Végigmérte a tekintetével, és csodálkozva vette észre, hogy megnyerte a tetszését. Határozottan jó alakja volt. Szépen, ingerlően feszült rajta a sötét szoknya és a fehér blúz. Szája szélén incselkedő mosoly bujkált, mintha örökké készen állna minden csintalanságra. Ahogy elrobogott szalvétával a kezében az asztalok között, mindenütt otthagya maga után fiatalságának egy csipetjét, elhullajtott pillantások, futó mosolyok, félbemaradt, simogatást sejtető mozdulatok megfoghatatlan formájában. Nem lehetett észre nem venni, és nem lehetett komolyan venni. A Kettőszázötös is felfedezte, és kegyesen elhatározta, hogy leereszkedik a felhők magasából, s megpróbál beilleszkedni egy pincérlány földszinti életébe. A beilleszkedés persze nem ment egészen simán. Megszokta otthon, hogy valamiképpen mindig csak lebegni kell az asztal felett, s miközben szürcsöli a levest, erőltetett humorral vegyített kitérő válaszokat kell adni a netán felé irányított kérdésekre, nem eresz kedni le a tárgyilagosságig, és nem eresz kedni le még önmagáig sem.

— Laci kérlek, ennek a gyereknek a stílusa kibírhatatlan — szokta mondani ilyenkor a mama. És Laci, az apa, mindig azzal az unalmas megértő szándékkal vette védelmébe, hogy:

— Ugyan, hagyd, szerelmem! Ez a türelmetlenséged csak azt mutatja, hogy öregszünk már mind a ketten. Öregszünk, és nem értjük meg a fiatalokat.

Önmagának is nehezen vallotta be, de ilyenkor szerette volna pofon ütni az apját, amiért hajlandó mindig és mindent megbocsátani, amiért hajlandó mindig valami ködszerű fiatalos elidegenedéssel magyarázni a gyengeségeit. Sajnálta az anyját, amiért nem adott neki egyenes feleletet, de nem tudott kitörni a mesterségesen köré épített fiatalságképzetből.

A pincérlány a maga suhanó nemtörődömségével, letörölhetetlen mosolyával, melyet a tolokodó megbocsátás jelképének érzett, mutatossága ellenben valami olyan heves ellenérzést is kiváltott belőle, mint apja, amikor azt magyarázta hosszasan a családban, hogy nem szabad olyan tragikusan venni, ha a gyerek a nyolcadik osztály erőltetetten kínos elvégzése után pihenésre vágyik, és nem hajlandó tovább tanulni.

— Fiatal még. Majd benő a feje lágya. Van ideje. Ne féljeteK, nem fog éhen halni itt mellettem, amíg élek.

Ez a magabiztosság, a gyárigazgatói állás mindenhatónak és mindent megoldónak éreztetett magassága minden szándékolt támaszszereése ellenére csupán a gyengeségét éreztette vele, ezt a belenevelt gyengeséget pedig nem volt szabad mások tudomására hozni, hanem fölényes könnyelműség mögé kellett rejtteni.

— Hogy én nem tudok megállni a magam lábán? De hiszen nem is akarok állni! Jó nekem feküdni is. Csak álljanak, akiknek az a sorsuk, hogy állniok kell.

A mondat után harsogó kacaj volt a pont.

— Szellemes a gyerek — büszkélkedett a Gyárigazgató, és aztán elvult délutáni szundikálásra, maga mögött hagyva az ételmaradékkal teli terített asztalt és feleségének kielégítetlen érdeklődését.

Ez a mindent elismítő ebéd utáni szundikálni vonulás tükröződött a pincérlány zajtalan, mosollyal vegyített futkosásából is. Mintha felajánkozás volna: én téged mindig és mindenben kiszolgálak, te Kettőszázötös, ismerd el nyíltan, hogy rám szorulsz, mert nem vagy elég súlyos saját magadnak — minden fölényességed ellenére sem.

Nem, elismerni semmit sem szabad. Még akkor sem, ha valóban szívesen látná is ágyában, és megalkuvás nélkül csókolná örökké mosolygó száját. Mert minden elismerés a gyengeség beismerése. Gyengének lenni pedig nem szabad, mert ezzel megfosztaná magát mások számára gondosan kiformált énutánzatától. Hódítani igen! Csak úgy mellékesen, alattomosan kuncogva, leereszkedően vállat veregetve, de szelíden fejet hajtani nem illik, ellenkezik a világban elfoglalt helyzetével. Ezt a hódításszükségletét próbálta valóra váltani, amikor megvetésének jeléül határozott mozdulatra szánta el magát: nem is titkolt, magától értetődő önimádatlall végigsimított a mellette ellibbenő lány kigömbölyödő pocsiján.

A simogatást senki sem vette észre, csak maga a lány. Előbb csodálkozva visszanezett rá, s amikor látta a mozdulatot kísérő vigyorgást, fölágaszkodott benne a megsértett nő, lefagyott szája széléről az egyenruha darabjaként viselt kaptafamosoly, és halkán csak ennyit szólt vissza:

— Kérem, Kettőszázötös, ez nincs benne a szállodaszámlában.

A csendes szó jobban sértett, mint egy csattanó pofon. Egy ilyen kis mitugrálisz pincérlány ekkora nyugalommal meri rendreutasítani. Ha tán rácsap a simogató kézre, az további támadásra ösztökélte volna, de a csendes figyelmeztetés lehütötte kedvét. Mintha anyja szólt volna a maga bátortalan hangján, és anyja előtt — éppen bátortalansága és ügyefogyottsága miatt — nem szabad lelepleznie magát. El kell fordítania a fejét, felületesen kuncogva, mintha mi sem történt volna, s aztán később, fönt a tengerre nyíló szobában, ahol már nem kell tartani a magányosságába behatolni szándékozó meleg, vagy halk rendreutasító szavaktól, tán el is kesereghet egy kicsit, az utca forgatagát bámulva, hogy milyen egyedül is lehet így elzárkózva a feléje röptett, közeledő szavak elől.

Délután kiment a parkba, keresett egy árnyékos padot, amelyről elmerenghetett a nyugtalanzkodó tenger felé. Fürdésre hűvös volt még. Ez az áprilisi tengerre látogatás csak afféle előleg volt a valóságos nyaralásra.

— Hadd menjen! — bizonygatta a Gyárigazgató Apa. — A dolgától megteheti, és egyéb sem gátolja a mulatságban. Ráér még élni!

Megértő apai szó! Benne túlköl a gyárában készült motorkerékpárok minden felületessége, minden távolba röppenő könnyelműsége: Hadd menjen! Ráér még élni!

Ott, az alacsony kerítés mellett gyerekek labdázta. Rájuk mosolygott, mint magával egyenlőkre, s amikor visszanevettek rá, közéjük is elegyedett. Egy kicsit mintha enyhült volna az önimádata, egy kicsit mintha fölszabadult volna a felnőttek minden szavából reá néhezető felelősségre vonás nyomása alól. Gyermekek voltak ő is, újra az a régi gyermek, aki először látja a tengert, köpköd a sós víztől, és hatalmas labdája segítségével tartja fenn magát a hullámok tetején. Mert hát szegény volna, ha az akkor még Főmérnök, ma Gyárigazgató úr, illetve elvtárs fia nem tanulna meg úszni már az első délelőttön. Mert hát a Főmérnök — későbbi Gyárigazgató fia olyan ékesség, amelyet örökké mutogatni kell a család és az ismerősök előtt. A Főmérnök fia természetesen kötelezően eminens tanuló, természetesen kötelezően zongoraművész, meg sakkmester, meg pingpongbajnok — és mama kedvence, lepedőnyi partédlivel a nyakában, mely megóvja attól, hogy mellére csorogjon a mindennapiság nyála, mint valami közönséges halandónak. A Főmérnök fia nem is igazi élőlény, csak aranykeretbe zárt kép az ebédlő szabad falán — örök mementóul a kései utódoknak.

Kuss! — böffent fel belőle egy önkéntelen undorérzet. — Kuss, mert igenis hálával tartozom apámnak, aki két tenyérrel tart az élet rohanó áradata fölött.

Köszönöm, apa, az életemet, a vállig erő hajamat, a cinikus mosolyomat, köszönöm a lepedőnyi partédlit, de most hagyj egy kicsit igazi gyerekekkel játszanom. Nézd, itt a labda, amely akkora mint a fejem, és tán ugyanolyan üres is. Lehet dobálni, lehet rúgni, és nem kell vele unalmas egyeneteket megoldani, és nem kell még unalmasabb német meg angol szavakat magolni. A labda gömbölyű, és ugyanolyan barátságos, mint annak a régi hotelportásnak a vigyorgó arca, aki úgy egy évtizeddel ezelőtt azzal hálálta meg a Főmérnök úr által előre a pultra lerótt busás borraalót, hogy amikor délben hazaértek a standról, hogy ebéd előtt megpihenjenek egy félórászkát a legtengerrenézőbb és leglegebb szállodai szoba lefüggönyözött hűvösében, szélesre húzott szájjal gugolt le a Főmérnök úr nagyreményű fiácskája elé, és elgügyögte a már második napon unalmassá vált kérdést:

— No, melyik kulcsocska kell a kisfiúnak?... Csak nem a kettőszázötös?...

Nem is emlékszik rá pontosan, akkor is a kétszázötös számot viselte-e a szobájuk ajtaja, vagy csak most, tíz-tizenkét év távlatából egyenlítődik ki mostani szobaszámával, mint valami ismeretlenek nélküli látszategyenlet. De ahogy emlékezetében él, azok a régi számok valamiképpen gömbölyűbbek, elhízottabbak voltak. Gömbölyűek és vigyorgók, akár a borraalóért hálásan piti-ző portás bácsi kopaszodó feje.

— Rúgd ide azt a labdát, öcsi, lehet, hogy az egész kicirkalmazott földgolyóbist rúgod. Na, nézd csak, majd én megtanítalak a nagy titokra! Ez a fogait műtógató állatfej rajta, amit té macskának hiszel, vágy legjobb esetben tigrisnek vagy őroszlánnak, tulajdonképpen a glóbusz Afrikája. Ez a sárga folt meg, aminek olyan a formája, mint egy csápot tornyú templom, elárulom

neked, ez Kína... Ugye hallottál már Kínáról? Ott ferde szemű emberek élnek, és pipából szívják az édes álmot.

Rekedtes hangon nevetett, és visszarúgta a labdát olyan erővel, hogy túlszállt a kerítésen, úgy kellett gyors lábbal utánafutni, nehogy elguruljon egész a tengerig. Egészen elfelejtette a pincérlány ruganyos lépteit, rendretasító halk szavát, és elfelejtette felnőtt önmagát is. Miért is nem maradhat meg örökké az ember ágyba pisilő gyerekek — gyárigazgatói problémák, egyenletek és nemi kísérletezések nélkül?!

Sütött a nap, a tengeren monoton hangon zakatolt egy hatalmas halászcsónak kétütemű motorja, magán érezte a körülötte sivalkodó gyerekek padokon üldögélő szüleinek csodálkozó pillantását: vajon mit akar ez a lompos hajú huligán a csemetéinktől? Érezte, hogy ize van a percnak. És elhatározta, hogy ma nem fog vacsorázni.

Amikor tíz óra körül — még a délutáni játék frissítő hatása alatt — felment a szobájába, halkan füttyörészett valami soha meg nem komponált, a pillanat hangulatából születő melódiát. Az étterem felől már megszűnt a zsongás, a hall körberakott fotelei üresen ásítottak, a hatalmas ládába telepített pálmafák levelein úgy játszott a fény, mintha a tenger tisztakék mélyéből villogtak volna felé a csillagok. Holnap eső lesz — gondolta. És távolról már hallotta is a halk mennydörgést, mintha színpadi kulisszák mögül bádoggal zörgetnének.

Elkerülte a liftet, és hintázó járással számolgatta a lépcsőfokokat. Egy helyen föllazult a szőnyeg, mert rögzítőrúdja kiszabadult a helyéről. Milyen jól is esik egy kis rendtelenség, mely megbontja a szabályok unalmát. Miközben szándékosan rálépett a kissé keresztbe álló fémrudacszkára, élvezte, hogy valami szabálytalanságot követett el, ami semmiképpen sem egyeztethető össze a Gyárigazgató Apa otthonának pedáns rendjével. Akkor két lépcsőfok ölelkezésénél megállt egy pillanatra a lába, és úgy érezte, valami még szabálytalább dolgot kellene elkövetnie. Felöltözve beleugrani a tengerbe, meztelenül végigsétálni az utcán, vagy ami ennél is hatásosabbnak látszik: elszívni egy marihuanás cigarettát. Maga a gondolat is lázadás volt, és elképzelte anyja megrökönyödve összecsapott kezét: kábítószert? ... Az én fiam?

A szobában fel sem gyújtotta a villanyt, csak úgy az ablakon át beszűrülő külső világításban ledobálta magáról a ruhát, és végignyúlt az ágyon. Füle érzékelte, de agya nem különböztette meg a távoli zajokat: a közeli bár villamosgitárjának pendülését, az ablak alatt elrobogó autó fékcsikorgását, az edények összecsapódását a konyha felől, és egy elkésett hajó tompa dohogását. Amikor megkopogtatták szobájának ajtaját, hallotta ezt is, de nem nyugtázta a kellő mozdulattal. Lehunyt szemhéja alá nem fért be a valóság, s a kopogás is inkább csak ebbe a gitárzenéből, fékcsikordulásból, edénycsörömpölésből és hajódohogásból összeállt furcsa harmóniába illeszkedett bele. Amikor aztán harmadszor is elhangzott az ajtaján a bebocsátatást kérő ütemes jel, kedvetlenül fölfigyelt. Csak úgy pizsamanadrágban nyitott ajtót, s közben még ásított is egy kicsit.

A pincérlány állt vele szemben. Arcán most is ott függött az álarcnak érzett mosoly, de mintha kevésbé gépies, kevésbé karikatúraszerű lett volna.

— Te vagy az?

— Én... Engedj be!

— Mit akarsz? Tán az elmaradt vacsorámat hozod?

— Ne hülyéskedj! Mozdulj már félre egy kicsit!

— Csak nem az a déli suta mozdulatom vonzott ide? Hát ennyire naív vagy? Vagy tán ennyire romlott?

— Nem tudom, semmit sem tudok itt a nyitott ajtóban, homály és fény közt lebegve. Engedd be végre!

— Minek?... Hát nem érted, hogy nem kívánlak? Nem érted, hogy senkit sem kívánok? Undorodom téled. Érted? Téled is, a simogatásom elől menekülő mozdulatodtól is, de a felkínálkozásodtól is. Magamtól undorodom... Menj hát a dolgokra!

A lány nem mozdult. Szeméből egy pillanatra mintha megszökött volna a mosoly. Tanácstalannak, kiszolgáltatottnak látszott.

— Igazán nem engedsz be? Félsz tőlem?

Megpróbált elfogulatlan lenni. Megpróbálta nem tragikusan venni a visszautasítást, még kuncogott is, mintha jó tréfa csattanóján mulatna. S akkor megsajnálta. Félreállt az útból, mintha csak önmagának adna helyet.

— Ne, ne gyűjtsd meg a villanyt. Engedd, hogy csak a testünk világítson! Így, ülünk ide egymás mellé a szelontra. Beszélgessünk!

Már fölengedett a pillanatnyi zavara, már nem érezte magát kiszolgáltatottnak. Győzött, s ez a győzelem annál értékesebbnek tetszett, mert valami érthetetlen iszony, valami megmagyarázhatatlan idegenkedés felett aratta. Nem akart belebújni az ágyba, ez nem illett volna a pillanat hangulatához. Amikor jött fölfelé a liften, még csak a test örömeire készült. Amikor délben rászólt a fiúra, úgy látta, valami ijedtség remeg a szemében. Ezt az ijedtséget akarta eloszlatni testének melegével. Úgy csöppent bele az életébe, az érzésibe ez a messziről jött és pár nap múlva újra az ismeretlenségbe merülő fiú, mint egy kibuggyanó vércsepp az ajka szélére. Először csak arra érzett furcsa vágyat, hogy ölebe loccsantsa a ritka levest, aztán — barna szemének merev tekintetét felfogva — egyszerre valahogy megfeledezett minden féltve ápolgatott nagylányos tervéről, külföldi fiatalemberek toladó tekintetéről, tömött pénztárcájú öregurak sóvár vágjáról, régi-régi anyai intelmekről és tegnapi könnyelmű szerelmi kalandokról. Mintha becsípett volna a fölényesnek szánt, de naívnak sikerült szavaitól és ijedten félbehagyott mozdulataitól, incselkedni támadt kedve, és ugyanakkor valami mélységes szánalmat érzett iránta, anélkül, hogy meg tudta volna magyarázni egyik érzését is. A fiúnak a lényéből sugárzott valami megbonthatatlan kettősség, de olyan ellenállhatatlanul, hogy ő maga is két külön lénynek kezdte érezni magát: egy lánynak, aki vastag kacajjal, frivolság és kacérság nélkül neimtörődőmséggel, csúfolódva fordít háttal a legénynek, és egy asszonynak, aki minden fenntartását a sarokba vágva, engedelmesen odabújik szerelmese kitért karjaiba, hogy gügyögő szavakkal babusgassa.

Ültek ott a szelomon, mint két véletlenül egymás mellé vetődött, idegen világból összekerült, kiegyenlíthetetlenül különböző lény anélkül, hogy a legkevésbé is ismerték volna egymás világát: egyik az anyagi jólét és apai zsarnok szeretet és az önálló, de elfojtott cselekvésvágy közös nevezőre hozhatatlanságát, s az ebből fakadó megbékíthetetlen, de lényegében gyáva haragot és féltésikerült lázadást; a másik a futó kalandok sekély gázlóját, önmaga teremtette lehetőségeken, örömeiken, kielégüléseken át. Hogyan is tudtak volna vála-

szolni a megfogalmazást sem kapott síkos kérdésekre, hogy mennyire, milyen mértékben szégyenletes rablánc ez az életforma, és mennyire tekinthető az önállóság jóízű szabadságának amaz.

Körülöttük sűrű pókhálóként terpeszkedett el a csend, és akkor a fiúnak váratlanul a lépcsőházi szőnyeg rögzítőrúdjának szabálytalan helyzete jutott eszébe, mint olyan valami, amibe bele lehet kapaszkodni, hogy ne fakadjon sírva, és kimondta a hozzáfűzött gondolatát:

— Te szívítál már rigót?

— Rigó? ... Mi az?

— Nem is tudom pontosan... De úgy gondolom, hogy menetjegy a szabadságba.

— Nem értelek. Úgy jársz-kelsz itt a szállodában, mint valami kiskirály. Leri rólad, hogy nincsenek anyagi gondjaid, hogy valamiképpen fölötte élsz a mi kicsinyes világunknak, hogy oda se illesz az ételfoltos abrosszal leterített éttermi asztal mellé. Nem, ne gondold, hogy ez az anyagi függetlenséged vonzott hozzád. Sokkal inkább az a megmagyarázhatatlan ellentét, ahogyan a helyzetedbe beilleszkedsz. Nem tudom, érted-e!? Komoly művészembernek hinnélek, s aztán csintalankodva belenevetsz a szemembe. Azt gondolom, hogy csilágászati távolságban vagy tőlem, s aztán otrombán megsimogatod a fenekemet. Meg tudod te magyarázni ezeket az ellentéteket? Érted te egyáltalán saját magadat? De ne, ne magyarázz semmit, ne fejts meg semmit, mert még a végén majd szétpukkanasz itt a két tenyered között, mint valami túlságosan fölfújtt színes léggömb.

A fiú csodálkozva nézett rá.

— Tudod te, hogy mennyire rátapintottál az igazságra? Én még sohasem tudtam ilyen világosan megfogalmazni a helyzetemet... Túlságosan fölfújtt színes léggömb... Az, az... És ez olyan szomorú, hogy valóban sajnálnom kellene önmagamat. Ha egyáltalán tudnám és érezném, hogy mi fán terem is az az önsajnálát. Vajon önmagam elítéléséből fakad-e, vagy annak a módnak tartathatatlanságából, ahogyan velem bánnak, ahogyan engem kezelnek. Az apám is, no meg legyünk őszinték, lám, még te is. Tán az a baj, hogy olyasmit vártok tőlem, amire képtelen vagyok, ami hiányzik a lényemből. A fölfújtt színes léggömb csak arra jó, hogy játékosan szétpukkanjon a játszadozó gyermekek ügyetlen mancsai között, de semmi esetre sem arra, hogy a magasba röpiessen. Én pedig mindenképpen föl szeretnék röppenni a végtelenségbe. Minden földi béklyó és szentimentális érzéskötélék nélkül. Mint valami szellemi úrhajós. S e helyett itt ülök a kettőszázötös szoba szelvényén, markolászom a derekadat, és élvezem apám pénzének minden átkát.

— De hát ki vagy te, hogy ilyen elégedetlen vagy önmagaddal?

— Ki vagyok? És még csak elégedetlen se legyek? Hiszen úgy feszül bennem a kitörési vágy, mintha dinammal volna tele a bőröm alatt. Hogy ki vagyok? Hát nem is olyan egyszerű a válasz. Mert én valóban kiskirály vagyok, eltévedt kiskirály, aki a trón helyett a szemétdombra vágyik, és ugyanakkor rongyos koldus is, aki szeretne gyárakat igazgatni, úrhajót vezetni és merész új dolgokat feltalálni, akár valami Nobel-díjas tudós. Gyúrd össze a kettőt, és markolj bele az élvezhetetlen masszába. Ez vagyok én.

— Én sokkal egyszerűbbet kérdeztem. Csak a foglalkozásod érdekel, nem pedig a zavaros filozofálásod.

— Azt hiszed, ez könnyebb kérdés?... Tévedsz. Nem is tudok rá megnyugtató feleletet adni. Nincs foglalkozásom... Nem hiszed?... Úgy lógok ebben a mások számára épült világban, mintha a bábszínház drótjain rángatnának. Egyszer apám hatalmi szava betett valami múzeumba... Múzeum... Azt se tudom, mi lett volna a dolgom. Amikor megláttam a kitömött állatok rám meredő üveges szemét, az volt az érzésem, mintha régi képeskönyveket lapoznék: ez itt a birka, ez az oroszlán, ez a vadkacsa, ez meg egy ismeretlen állat, amelyet rólad mintáztak. Nevetnem kellett a custos komolykodó erőlködésén, hogy kedvet csináljon a munkára.

— Az irodában dolgoztál?

— Dolgoztam?... Hát némi túlzással tán azt is mondhatnám. Arra emlékszem, hogy másoltam valami kimutatást, persze csak úgy kézzel, tintával, tollal, mert az írógéphez nem értek. Meg mit tudom én! Annyit azonban sejtek, hogy nem sok haszna volt a munkámnak. Otthagytam aztán az egészet! Hogy jövök én ahhoz, hogy kitömött baglyok, megbarnult ezüstpénzek és törrött cserépkorsók szomszédságában keressem a holnapi napomat, amikor még azt sem tudom, mikor volt a rigómezei csata?

A lány mondani szeretett volna valamit. Valami olyasmit, hogy: tudod, az én kezemben is igen részegen állt kezdetben a tényér. Ott akartam hagyni mindent. De az anyám pofon ütött, és azt mondta: vagy megszokod, vagy meghetsz az utcára. Nem vagyok én milliomos, hogy eltartsalak. Valami ki is bugygyant tán a száján, vagy lehet, hogy csak a gondolatát kapta el a fiú, mint valami láthatatlan labdát, mert újra megszólalt:

— Persze mindehhez hozzátartozik, hogy engem sohasem utasítottak igazán rendre. Arra sem emlékszem, hogy valaha is megütöttek volna. Lehet, hogy hiányzik is belőlem egy szilárd oszlop, ami az apai szigor nyomán formálódik meg és szilárdul betonná, hogy egyenesen tarthassa a testet is, meg a szellemet is. Azt mondják, a tanulás... Jó, jó, de hát érdemes egyáltalán tanulni? Fölösleges munka, nemde, ha apád úgyis gondoskodik rólad, és vérig sértődik már akkor is, ha csak halvány tiltakozást érez e gondoskodás ellen. De ha meg nem tanulsz, magad maradsz a pusztában, mint valami unatkozó gémeskút. Nem vesznek komolyan, kinevetnek, mint a középkorból ittmaradt üres emléket, még arra se vagy jó, hogy friss vizet merítsenek belőled. Csak döglött ürge lakik benned. Már messziről bűzlesz. A Gyárigazgató fia rothadásnak indult. Érted? Valami nagy-nagy lendítőerő kellene ahhoz, hogy legyőzhessem a föld vonzóerejét, és kiröppenjek a valóságos énem fölé. Erős szárnyakra volna szükségem, még akkor is, ha hamisak ezek a szárnyak. Rigó kellene, érted? Rigó, marihuana, vagy heroin, vagy valami hasonló. Szárny, szárny, szárny...

— Próbáltad már? — kérdezte megdöbbenően a lány.

— Ugyan! De egyszer csak meg kell próbálni. Egyszer csak el kell indulni, nem igaz? Feltétlenül el kell indulni, ha valaha is el akarsz érni valamit.

— És legalább tudod, hogy mit akarsz elérni? Látsz valami célt magad előtt?

— Nem tudom. Honnan tudnám? Hiszen éppen ezt szeretném megtudni valamiképpen. Segíts hát rajtam, ha egy fikarcnyit is becsülsz. Adjál marihuanát, adjál valami szárnyat! Kérlek, könyörgök neked, akár az anyámnak, vagy a képzeletbeli szeretőmnek. Szánj meg!

A lányban éppen az ellenkező hatást váltották ki a szavak. Nem szánakozást érzett, de undort, megvetést. Ő azért jött, hogy adjon; de nem rigót, nem marihuánát, hanem tétova önmagát. Nem a Gyárigazgató Fiának, még csak nem is a Kettőszázötösnek, aki elviteti a virágot is az asztalról, hanem egyszerűen egy zavaros szemű fiúnak, mert úgy érezte, hogy szüksége van rá. És talán nem is csupán kéjvágyból, nem is szerelemkívánásból, hanem egyszerűen csak valami felé irányuló megértés kereséséből. Egy árva, magában élő leány megvigasztal egy árvának, magának élőnek látszó fiút. De marihuana nélkül. Valóságos sértésnek érezte a furcsa kérést, olyan sértésnek, amelyet csak a gondolkodás nélküli pofonnal lehet lemósni. Egy durva reakció, amit nem az alattomos és alárendeltséget éreztető simogatás váltott ki, hiszen az emberi mozdulatnak lehet tekinteni, ha tán fennhéjázó is, hanem a lealázó pánasz, mert az emberi semmibevevés sugárzott belőle égetőn, parázslón, olthatatlanul.

Csattant a pofon, s ez felébresztette kábultságából a fiút is. A régi volt megint. A régi, aki nem panaszkodik, hanem fent trónol minden panaszok és minden emberséges közelség fölött, egy olyan régióban, amelyből csak megvetéssel lehet lenézni az emberekre. Üres kacagás bugyborékoló elő a törkából, és alig tudta követni magából a nyálkás szavakat:

— Utállak! Tudod? Nem, nem ezért a pofonért, ezért még hálával is tartozom, hanem azért, mert feljöttél hozzám. Ringyó vagy, javíthatatlan ringyó. Meg sem elégszel a testemmel, hanem a lelkemben akarsz vajakálni. Dédelgetni szeretnél, akár az apám, mi? Nem tetszik neked, hogy marihuánát kérek tőled? Hát ki vagy te? Az őrzőangyalom? Elégedj meg azzal, hogy meg-simogatom a feneked, és hagyom magam ölelni. Ne akarj több lenni, mint ami vagy. Mars ki a szobámból! És többet ne lássam azt az ájtatoskodó pofádat. Ideje, hogy aludni hagyj végre!

Amikor egyedül maradt, végigvetette magát az ágyon, és így utólag megpróbálta felidézni testében a lány megkóstolatlanul hagyott szájának ízét, de csak undort érzett. Úgy émelygett a gyomra, mintha fél liter konyakot hajtott volna föl vacsora helyett. Szája elé kapta a kezét, és futott a fürdőszobába.

Reggel nem volt kedve kibújni az ágyból. Megpróbálta maga előtt felidézni a leány arcát, de nem sikerült. Nem tudta elképzelni sehogy sem. Minthá soha-soha nem is látta volna. Rémlettek testének gömbölyded vonalai, de az arc beleolvadt valami tejszerű ködbe. A tenger tintakék vize hullámozott fölötte. Elromlott a tévé — gondolta elvigyorodva. — Tán kiégett egy cső, vagy egy blokk. Elfeketedett a képernyő. Már sajnálta, hogy elűzte magától, mielőtt megízlelte volna a testét. De mit nyavalygott? Miért akarta erővel felmérni valami hétköznapi mércével? Feküdt volna be az ágyba, ha már azért jött, s hagyta volna a tegnapi és holnap életét, ami úgysem tartozik rá. Elégedett volna a perccel, ami éppen neki jutott!

A behúzott függöny résein úgy látta, elszorodott az idő. Aztán néhány esőcsepp is megkoppant az ablakpárkányon. S az esőcseppek koppanásával szinte egyidejűleg hangos csikordulással megtorpant a szálloda előtt egy gépkocsi, a hangjából ítélve, autóbussz. És néhány pillanat múlva német szavak érthetetlen zűrzavara hatolt a fülébe. Megint egy csoport turista — gondolta, és önkéntelenül is odament az ablakhoz, hogy kikandikálva, tanúja legyen a megszokott eseménynek, a hosszú úttól fáradt arcú utasok kikászálódásának. Szeme megakadt egy fehér nadrágos, piros pulóveres szőke lányon. Hatalmas bőröndöt

rángatott ki az autóbusz gyomrából, s közben még föl is pillantott oda a szállodaablakok felé, mintha érezné a rátapadó férfiszemek áradó fluidumát. Látványosan egy kisebb csoportot alkotott még két fiatal lánnyal együtt, az a másik kettő azonban szürkének, jelentéktelennek látszott mellette. Legalább is a Kettőszázötös értékelése szerint nem volt semmi vonzóerejük. A piros pulóveres azonban mintha régi ismerőse lett volna. Erő áradt szerte a mozdulataiból, amikor kézbe kapta bőröndjét, és közben fiúsan hátrasímitotta hosszú szőke haját. A látomás erejével hatott a szürke, esőt ígérő reggelben, és sajnálta, hogy csakhamar eltűnt előle a szálloda bejáratának üvegajtaja mögött.

Délben az étteremben már ott ült az első sarokasztalnál, amikor zajosan bevonult a lány a maga kis társaságával. Így közelről még jobban tetszett. Arca határozottabban bontakozott ki a szőke hajkoronából, a szeme alatt halvány szarkalábak életesebbé, melegebbé tették. Most is a fehér nadrágot viselte, de a piros pulóver helyett valami halvány rózsaszínű blúz volt rajta, elől hegyes kivágással s a két szárnyat összefogó rubinköves melltűvel. Amikor elhaladt mellette, éppen hátrafordult, hogy közöljön valamit barátnőjével, s így még a pillantásával is elkerülte. Ez bosszantotta egy kicsit, de azért szilárdan elhatározta, hogy megismerkedik vele.

Lassan, az időt húzva fogyasztotta ebédjét, a ritka húslevest, majd utána a párizsi szeletet vegyes körettel. A pincérlány szándékosan elkerülte asztalát, átengedve kiszolgálását kolléganőjének, aki a másik sorból rándult át kivételesen hozzá, miközben titkolni igyekezett a szája körül okvetetlenkedő megértő, huncut mosolyt. A ringyó! — gondolta. — Még dicsekszik is a kudarcával!

Már a fagyalt végén járt, amikor a Rubinköves újra elhaladt mellette, és társaságával együtt elindult fölfelé a lépcsőn. Akkor kászálódott ő is, és leült a hallban, hogy megvárja, mikor indul ismeretlenje délutáni sétára.

A reggeli néhány csepp esőnek nyoma sem volt. A szállodaajtó üvegén át vastos sugarakban tört be a déli nap, szinte érezte is erősen sós illatát, ahogy a tenger hullámain át bukfencezve, lábai elé szórta fellobbant tüzeit. Ahogy a fotelben ülve, kinézett a tenger felé, szeme megakadt a kijáratnál szemben nyújtózkodó pálmafa kócos törzsén, és a fa nyúlánkságából is a Rubinköves Leány karcsúságát érezte ki.

Már fél három is elmúlt, amikor a lépcsőkről lefelé lépkedett az ismert három leányalak. Jóleső rokonérzéssel vette tudomásul, hogy ők is elkerülték a lift unalmas celláját. Vihogtak, ahogy már fiatal lányok szoktak, mikor megszabadulnak a szülői felügyelet alól, és játékos tánc lépésekkel vonultak végig a hall puha szőnyegén. Még be sem csukódott mögöttük a súlyos lengőajtó, már megindult a nyomukban. Néhány megnyújtott lépéssel egészen mögéjük ért, kedvtelve vizsgálta kidomborodó idomaikat, és megint csak a Rubinkövest látta legvonzóbbnak, legformásabbnak. Amikor szorosan a nyomukban járva, megszólalt, éppen hozzá intézte dadogó németességgel kevert szavait.

— Sőne médtyen, ih libe dih ...

Egy pillanatra mintegy vezényszóra hátrafordultak mind a hárman, végigmérték tetőtől talpig, aztán — mint akiknek tetszik a játék — kuncogva folytatták útjukat.

Nem sok járókelő volt a féloldalas utcán. Egyik oldalon kertés házak, virágzó mirtusz- és babérbokrok, a másikon a szabad ciprusok és kaktuszok mögött a mélyben a tenger.

— Ferstéhen, médtyen?... Du haszt söne cici und söne gömbölyű pópó... Der-di-dass ars, ha netán úgy jobban érted. Ferstéhen, kisbaba?

A lányoknak még mindig nem volt terhes a tolakodó udvarló. Vihogtak valamit egymás fülébe, mert hát nevetségesen érdekes volt a kerékbe tört német szó, örültek az idegen hódolónak, anélkül, hogy akár elutasították akár bátorították volna. Ő azonban bátorításnak vette a szavak vihogással nyugtázását, és alkalmasnak vélte az időt a közelebbi bemutatkozásra. Egészen melléjük lépett, egy kicsit elébük is hajolt, és groteszk udvariassággal mondta:

— Ih bin zón der gyárigazgató... Ferstéhen?... Ih habe file dinár. Gyertek velem szórakozni. Ih cále... Ferstéhen?... Niht ferstéhen?... Kár.

Még mindig nevettek. Kitértek ugyan toiakodó eléjük hajlása elől, de tulajdonképpen nem volt terhükre. Furcsa kis kaland idegenben, csiklandó, félgelő és nem veszedelmes.

Akkor megint eszébe jutott a marihuana. Meglovagolta fejét a gondolat, belevágta sarkantyúját, és nem tudott szabadulni tőle. Már tajtékzott, mint a versenyló, amelytől megtagadták a kockacukrot. Kis lila köröcskék ugrándoztak a szeme előtt, mintha a rubinköves mellű sokszorozódott volna meg gyermekkorának szappanbuborékaivá. Már nem játszott, nem incselkedett, hanem követelt.

— Marihuanát akarok, ferstéhen?... Haszt du cigaretten?... No nem, ilyen közönséges cigaretták... Szpeciál... Mih... Te messziről jöttél, magaddal kellett hoznod a nagyvilágot. Azt akarom. Ih volle... Érted? Niht ferstéhen? Eh, ostoba vagy!

A lányok észrevették a hangváltozást, és kezdett terhükre válni a tolakodás. Befordultak gyorsan egy üzletbe, de megvárta őket a kirakat előtt. És loholt a nyomukba kitartóan, elárasztva őket zagyva gondolatainak üledékes váladékával. Akkor megláttak egy kis társaságot azok közül, akik velük együtt érkeztek az autóbuszra. Hozzájuk menekültek a kellemetlenné váló tolakodás elől. A fiút meg sértette ez a menekülés. Őt nem lehet semmibe venni. Nem lehet egyszerűen hátat fordítani neki. Megszokta, hogy akarata visszavonhatatlan parancs. Teljesülnie kell az óhajának, a mindent ráhagyás puha viaszának formálhatóságával. Most pedig csókot akart és marihuanát. S mert megtagadták tőle, forrt a vére.

Este lesbe állt a szálloda első emeletén, s amikor a Rubinköves szobájába vonult, rázörgette az ajtót.

— Nyisd ki, én vagyok. Ferstéhen?

S mert nem tágitott, a lány letelefonált a portára. Akkor a zördülő lifttel feljött egy mord arcú férfi, és megpróbálta eltávolítani. Ettől feldühödött, és ököllel kezdte verni az ajtót. Az egész első emelet kitérte a folyósóra.

— Mit bámultok rám? Nem láttatok még szomjas embert? Hát én szomjas vagyok, és kinek mi köze hozzá!

Végül is a milícia közbelépésével kellett eltávolítani. Betuszkolták a kéklámpású gépkocsiba, s elvitték kihallgatásra. Mire elcsendesült mögötte a szálloda, már ott ült az irodában, s vele szemben egy szúrós képű, de csendes szavú civilruhás tiszt. Cigarettevel kínálta, és kimért szóval nyugtatta:

— Mondd csak, mire való ez a botrányos viselkedés? Mit gondolnak rólunk ezek az idegenek?

— Nem érdekel... Nyalják ki a...

— Vallj be, mennyit ittál, hogy így kiborultál.

— Dehogyan ittam. Nem bírom én a szeszt, csak a Coca-Colát. Csak éppen azt nem tűröm, hogy kinevessenek. Hogy semmibe vegyenek és hogy netán szánakozzanak rajtam.

— Jó, jó, értelek. Mondd csak, mi is a neved?

— A nevem? Mért fontos az? A Gyárigazgató Fia vagyok. Nem elég ez?

— No jó, és a foglalkozásod?

— Miért ez a vallatás? Megöltem tán valakit?

— Hát azt éppen még nem talán. Legalább is eddig. De azért mégiscsak kíváncsi volnék a foglalkozásodra.

— Nincs foglalkozásom, nem tudja megérteni?

— Diák vagy még? Egyetemista?

— Se diák, se más egyéb, csak pusztán magam vagyok, a Gyárigazgató Fia.

Akkor már későre járt. A tiszt is elnyomott egy ásitást, és hivatalosan kongó hangon fordult a fiúhoz.

— Megnyugodtál egy kicsit? No, akkor most menj vissza a szállodába. És holnap majd még elcsevegünk egy kicsit.

Ment. Feje felett kinyíltak a csillagok, de nem látta, nem érezte őket. Mert hát nem látott és nem érzett semmit. Nem volt meg a kapcsolata önmagával sem. Tán nem is volt igazi ember. Éppen csak a Gyárigazgató Fia.

